

ÉRVT mellék

Az ÉRINTŐ politikai havilap kulturális melléklete

Magyarnak lenni jó

Szilágyi Ferenc

Felhők árnyéka ül ezer éves tájon,
halk sóhajunk fakad elnémított szájon.
Szép magyar hitünket vad viharok tépték,
kilencven éve tart az átkos sötétség.

Végek bástyáira vitézül kiállva
ontottuk vérünket, másokért, hiába!
Trianon parancsa büszke nyakunk szegte,
álnok vesztőhelyén szegeztek keresztre.

Jöttment zsarnok hada, idegen szó, törvény
uralkodik rajtunk ősapáink földjén.
Csapását a balsors bőkezűen mérte,
de paraszt őrünk, titkon, égve érte.

Szükségünkben mások gyakran megtagadtak:
legkisebbik fiú, maradj csak magadnak!
Mostohatestvérnek ideje már lejárt,
„davaj tavaris”, a magyar bazár bezárt!

Kemény telünk után a dolgunk temérdek,
új tüzei gyúlnak a régi reménynek.
Köré gyúlnak most mind, akik még akarnak,
kezet nyújtott ismét magyar a magyarnak!

Szittyá népünk dalát újra hittel fújja,
s visszhangzik Kárpátok büszke koszorúja;
lesz jövőnk „ott, ahol zúg az a négy folyó”!
Árpádnak vérei, **magyarnak lenni jó!**

Helytörténet

GENCSYEKRŐL

Kovács Rozália

Az érmihályfalvi és gencsi GENCSY család 5 nemzedéke is élt településünkön az 1700-as évek elejétől az 1800-as évek közepéig. Nevük ma is ismert, hiszen tudunk a Gencsi -tagról, Gencsi -kertről, ezeket az elnevezéseket ma is ismerjük, használjuk.

Gencsy Zsigmond 1704-ben nyert részbirtokot Érmihályfalván. Ezredes főkapitány volt a Rákóczi szabadságharcban ,akire egy mezei nemes lovasezred parancsnokságát bízta a fejedelem. Hősiesen harcolt haláláig, 1706 augusztusáig. Gencsy Zsigmondot „a nemzet ügyéhez való szeretetéért és a szabadságharcban véghez vitt dolgaiért” a fejedelem 1704. augusztus 28-án keltezett adománylevelében „a bihar megyei Mihályfalva falubeli fiscalis portiot adományozza „ .

Itt éltek városunkban feleségével, Balási Katával és egyetlen fiával, Sámuellel.

A szabadságharc ideje alatt a táborral vonuló Gencsy Zsigmondnak több mint 16 levele maradt fenn ,melyeket feleségének írt. Hét olyan levél van, amelyben az akkor 6 – 8 éves gyermeke taníttatását szorgalmazza.

Részletek a levelekből:

- A kecskeméti táborból 1704. július 23-án írta: „Az gyermeket mindenek felett tanítsd, heverni ne hagyjad.”

Nagy-Bersen 1704. augusztus 25-i levelében írja, hogy fiának egy új csizmát meg egy forgót küld, majd ezt írja: „kérlek az Istenre tanítsd.”

- Bánffy-Hunyad, 1705.okt.26.: „az gyermeket tanítsd mindenek felett, ha csak így lesz a dolog, jobb volna

Debrecenbe neki,mert jobban tanulna.”

Bánffy-Hunyad, 1706. jan.6.: „a gyermeknek köntöst csináltass, én reám ír, hogy gondoskodjam, mert igen rongyos. Egy gyermeked vagy, szegény, hogy gondját nem tudod viselni.”

Bánffy-Hunyad, 1706. február 6.: „az gyermek hol legyen, mit tanul ? Tudósíts!”

Nagy-Almás, 1706.febr.19.: „ a gyermeket tanítsd mindenek felett.”

Nagy-Almás, 1706. március 3.: „a fiam levelét most vettem Szurdokrul...kérkedik, hogy már jó író,...csak jól tanuljon.”

Gencsy Sámuel taníttatásáról, apja halála után, a fejedelem gondoskodott.

Károlyi Sándor generális 1706. augusztus 31-én levelében írja: „Ajánlom szolgálatomat kegyelmednek...szegény Gencsy urunk elesését szomorúan vettem...hazájáért,nemzetéért,özvegyekért és árvákért tévén le életét vitézi módon ...mind kegyelmedet,mind gyermeket tehetségem szerint protegálni fogom.”

Folytatása következik!

ÉRVMELLÉK - az Érintő politikai havilap kulturális melléklete

Szerkesztette:

Kovács Rozália

Tördelő szerkesztő:

Molnár Zsolt

Kiadja:

Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Érmihályfalva

